

ÁLT/166-1/2024.

Döntéshozatal:

Egyszerű többség

Tárgyalja:

Terület- és Vidékfejlesztési Bizottság
Nemzetközi Kapcsolatok és Határmenti
Együttműködések Bizottsága

B E S Z Á M O L Ó

- a Vármegyei Közgyűléshez -

**a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata
területfejlesztési és területrendezési feladatainak 2023. évi teljesítéséről**

A beszámolót

készítette:

Kósa Tímea

Dudás Ede

**törvényességi szempontból
ellenőrizte**

Dr. Papp Csaba

Tisztelt Közgyűlés!

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. tv. 7. § j) pontja alapján a Kormány beszámol az Országgyűlésnek az ország területi folyamatainak alakulásáról, a területfejlesztési politika, a területrendezési tervek érvényesítésének hatásairól, a területfejlesztést szolgáló pénzeszközök felhasználásáról, valamint a nemzetközi és határmenti területfejlesztési és területrendezési tevékenységről. Fenti törvény 2023. december 31. napjáig volt hatályos.

A területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. tv. 8. § (18) pontja alapján a területfejlesztésért felelős miniszter évente, a tárgyévet követő június 15. napjáig beszámol a Kormánynak a vármegyei önkormányzatok területfejlesztési feladatairól. Az új területfejlesztési törvény a kiegyensúlyozott területi fejlődés jegyében fogalmazza újra a területfejlesztés intézményrendszerét és alkalmazott tércategóriáit, figyelembe véve a sajátos társadalmi, gazdasági és környezeti jellemzőket.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a beszámolót megtárgyalni és a mellékelt határozat-tervezetet elfogadni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2023. április 19.

Seszták Oszkár

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KÖZGYŰLÉS
..../2024. (IV.25.)
önkormányzati határozata

a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Önkormányzata
területfejlesztési és területrendezési feladatainak 2023. évi teljesítéséről

A Vármegyei Közgyűlés

a területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. törvény alapján a 2023. évre vonatkozó szakmai beszámolóval a határozat melléklete szerint egyetért.

A határozatot kapják:

1. Dr. Navracsics Tibor, közigazgatási és területfejlesztési miniszter, Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium
2. Vármegyei Önkormányzati Hivatal, Helyben

Nyíregyháza, 2023. április 25.

**Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye területfejlesztési és területrendezési
tevékenységeinek összefoglalása
2023. évre vonatkozóan**

A 2023. december 31. napjával még hatályos területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. tv. (a továbbiakban: Tftv.) 7. § j) pontja alapján a Kormány negyedévente beszámol az Országgyűlésnek az ország területi folyamatainak alakulásáról, a területfejlesztési politika, a területrendezési tervek érvényesítésének hatásairól, a területfejlesztést szolgáló pénzeszközök felhasználásáról, valamint a nemzetközi és határmenti területfejlesztési és területrendezési tevékenységről. Az új - 2024. január 1. napjától hatályos - területfejlesztésről szóló 2023. évi CII. tv. 8. § (18) pontja alapján a területfejlesztésért felelős miniszter évente, a tárgyévét követő június 15. napjáig beszámol a Kormánynak a vármegyei önkormányzatok területfejlesztési feladatairól.

I.

Területfejlesztés

Integrált Területi Program 2014-2020

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (továbbiakban: TOP) vármegyei szintű végrehajtásáról, a vármegyei eredményekről a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés a 2023. november 28. napján megtartott ülésén kapott tájékoztatást, melyet 61/2023. (XI. 28.) önkormányzati határozatával fogadott el. A térségi (városi) gazdaságfejlesztést és a foglalkoztatás erősítését célzó TOP lehetőséget biztosít a területi szereplők igényei és szükségletei alapján meghatározott fejlesztések megvalósítására.

A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 19. §-a értelmében a területi szereplő főbb feladatai a következők:

- kidolgozza az integrált területi program (ITP) szintű kiválasztási kritériumokat, figyelembe véve az operatív programban és a hivatkozott rendeletben meghatározott horizontális követelményeket,
- a kiválasztási kritériumok alapján összeállítja az ITP-t és kezdeményezheti annak módosítását,
- véleményezi az Irányító Hatóság által megküldött felhívást és megadja a területi szempontú értékelési szempontokat,

- e rendeletben meghatározott esetben szavazati joggal részt vesz a döntés-előkészítő bizottság ülésén,
- végrehajtja az ITP-t, amelynek keretében a kedvezményezettektől és az Irányító Hatóságtól a támogatott projektekről adatszolgáltatást kérhet, részt vehet a projektfejlesztésben és a kedvezményezett kérelmére a projektmenedzsment tevékenységek ellátásában.

A forrásfelhasználás hatékonyá tétele érdekében szükségessé vált tehát egy olyan – szintén integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott – dokumentum elkészítése, amely a helyi igényekkel összhangban a rendelkezésre álló TOP forráskeretek felhasználásának szerkezetét, elvárt eredményeit és ütemezését támasztja alá a 2014-2020-as európai uniós költségvetési időszakra vonatkozóan. Ez a dokumentum az Integrált Területi Program. Az ITP feladata, hogy meghatározza a vármegye számára a TOP forráskeret felhasználásának rendszerét és biztosítsa, hogy a vármegye a helyi szükségletekre válaszolva, integrált módon, a lehető legtöbb vármegyei szereplőt bevonva járuljon hozzá a TOP célértékek megvalósulásához. A TOP-ból a Kormány az 1702/2014. (XII.3) sz. határozatával Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye részére 89,28 milliárd Ft összeget határozott meg.

Az ITP dokumentum a célok megjelölését, illetve a TOP forráskeret felosztását megelőzően tartalmazza a TOP esetében alkalmazandó területi kiválasztási eljárásrend eszközeként értelmezhető Területi Kiválasztási Kritérium Rendszert, amely megalapozza és így lehetővé teszi a megvalósításra szánt beavatkozások (fejlesztési elképzelések) kiválasztását. A területi kiválasztási rendszerről és az azt magában foglaló ITP-ről a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet rendelkezik. A Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer olyan kritériumokat tartalmaz, amelyek keretét képezik, és elvi megalapozását adják a projektek kiválasztásának és a felhívás-specifikus értékelési szempontoknak, valamint minden felhívásban megjelennek az adott témára igazítva, átfogalmazva, konkretizálva. A Megyei Közgyűlés 13/2015. (II.24.) önkormányzati határozatában a vármegyei ITP forráskeretének felhasználásához saját Területi Kiválasztási Rendszer kritériumokat fogadott el, melyek mentén hozta meg döntéseit.

A TOP felhívásai 2015. december hónaptól folyamatosan kiírásra kerültek, melyek a www.palyazat.gov.hu honlapon a keretszabályoknak megfelelően kerültek meghirdetésre.

A TOP prioritások mentén indikátornemenként a teljesülések százalékát mutatja be az alábbi táblázat (2023. első félévi adatok alapján):

TOP prioritás	Kimeneti indikátor neve	Kimeneti indikátor azonosítója	Mértékegysége	A vár-megye által vállalt célérték (2023)	A szerződéses állomány szerinti vállalási érték 2023-ra	Teljesülési arány 2023-ra (%)	Szerződéses állomány szerinti tényérték	Teljesülési arány (%)
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	PO01	ha	157,72	272,74	173	80,55	51
	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	CO14	km	39,02	90,11	231	79,74	204
	Fejlesztett 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	PO20	db	1 287	298	23	141	11
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	CO38	m ²	146 592,20	197 032,81	134	59 926,66	41

TOP prioritás	Kimeneti indikátor neve	Kimeneti indikátor azonosítója	Mértékegysége	A vármegye által vállalt célérték (2023)	A szerződéses állomány szerinti vállalási érték 2023-ra	Teljesülési arány 2023-ra (%)	Szerződéses állomány szerinti tényérték	Teljesülési arány (%)
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	PO09	km	74,35	65,51	88	31,30	42
	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO34	tonna CO ₂ egyenérték	11 596,86	9 068,39	78	6 026,50	52
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok száma	PO10	db	97	105	108	85	88
	Helyreállított lakóegységek városi területeken	CO40	lakóegység	138	33,00	24	17	12
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	A foglalkoztatási paktumok keretében munkaerő piaci programokban résztvevők száma	PO25	fő	4 652	5 157	111	3 648	78
	Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma	PR29	fő	14 035	66 611	475	42 641	304

Már a félidős teljesítés elemzésekor megállapításra került 2019-ben, hogy bizonyos indikátorok teljesítése nehézségekbe ütközik. Az áremelkedések, az elhúzódó projektmegvalósulások az indikátorvállalások teljesülését nehezítették. A projektállomány teljeskörű zárása még nem történt meg maradéktalanul vármegyei szinten. A TOP keretében benyújtott pályázatok darabszámát, az igényelt támogatási összeg nagyságát, a hatályos támogatási szerződések darabszámát, valamint a kötelezettségvállalás értékét mutatja be a lenti táblázat a palyazat.gov.hu adatai alapján (2024. 04.13. adatok alapján – székhely vármegye lekérdezés).

Felhívás címe		Beérkezett pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás összege (Ft)	IH által támogatott (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Hatályos támogatási szerződések száma (db)	Kötelezettségvállalás (Ft)
1.1.1-15	Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	18	9 521 371 172	12	5 560 519 511	12	5 152 639 010
1.1.1-16	Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	10	6 215 478 229	6	4 037 175 983	6	3 915 921 579
1.1.2-16	Inkubátorházak fejlesztése	5	2 199 688 841	3	1 105 885 181	3	1 105 885 181
1.1.3-15	Helyi gazdaságfejlesztés	50	9 375 968 688	40	7 580 574 595	40	7 382 082 748
1.2.1-15	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	22	12 729 478 484	11	8 524 976 147	11	6 936 309 647
1.2.1-16	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	6	2 807 128 259	1	1 482 522 765	1	1 482 522 765

Felhívás címe		Beérkezett pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás összege (Ft)	IH által támogatott (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Hatályos támogatási szerződések száma (db)	Kötelezettségvállalás (Ft)
1.3.1-15	Gazdaságfejlesztés és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	4	8 044 061 333	2	4 828 661 133	2	4 828 661 133
1.3.1-16	Gazdaságfejlesztés és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	6	6 128 012 031	6	6 128 012 031	6	6 128 012 031
1.4.1-15	A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	90	14 150 773 889	57	8 332 696 568	56	8 230 067 985
1.4.1-19	Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése	56	16 912 271 360	50	15 302 557 192	50	15 302 451 417
1.5.1-20	A 2021-27 tervezési időszak stratégiai és projektszintű előkészítése	3	349 900 000	2	119 800 342	2	119 800 342
2.1.1-15	Barnamezős területek rehabilitációja	4	526 743 798	4	526 743 798	4	507 269 093
2.1.2-15	Zöld város kialakítása	41	18 344 017 405	21	8 809 220 340	21	7 940 371 383

Felhívás címe		Beérkezett pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás összege (Ft)	IH által támogatott (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Hatályos támogatási szerződések száma (db)	Kötelezettségvállalás (Ft)
2.1.3-15	Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések	57	9 807 822 276	45	7 195 839 813	45	7 195 839 813
2.1.3-16-SB1	Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések	2	632 063 393	2	632 063 393	2	632 063 393
2.1.3-16-SB2	Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések	57	17 094 398 194	49	15 205 998 232	49	15 205 998 232
3.1.1-15	Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	33	9 764 167 875	27	8 005 963 940	27	8 005 220 990
3.2.1-15	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	127	12 646 425 488	93	9 320 824 494	93	9 295 384 088
3.2.1-16	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	46	5 261 809 420	28	2 846 013 370	28	2 843 487 099
3.2.2-15	Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében	18	4 247 550 758	8	2 086 572 989	8	2 050 986 160

Felhívás címe		Beérkezett pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás összege (Ft)	IH által támogatott (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Hatályos támogatási szerződések száma (db)	Kötelezettség vállalás (Ft)
4.1.1-15	Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	78	4 040 579 698	44	2 360 955 670	44	2 360 955 670
4.2.1-15	Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése, bővítése	71	5 221 839 201	30	1 896 703 760	30	1 847 394 116
4.3.1-15	Leromlott városi területek rehabilitációja	9	2 330 852 764	5	1 203 251 960	5	1 203 251 960
4.3.1-16	Leromlott városi területek rehabilitációja	5	1 573 646 836	4	1 277 470 637	4	1 277 470 637
5.1.1-15	Megyei szintű foglalkoztatási megállapodások, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	2	5 252 669 042	2	5 252 669 042	2	5 252 669 042
5.1.2-15	Helyi foglalkoztatási együttműködések	10	2 640 967 619	9	2 400 967 619	9	2 400 967 619
5.2.1-15	A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	12	1 618 181 289	8	823 720 408	8	820 072 369
5.2.1-16	A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	8	860 097 716	5	464 763 262	5	464 763 262

Felhívás címe		Beérkezett pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás összege (Ft)	IH által támogatott (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Hatályos támogatási szerződések száma (db)	Kötelezettség vállalás (Ft)
5.3.1-16	A helyi identitás és kohézió erősítése	17	946 317 325	15	818 810 038	15	818 810 038
5.3.2-17	Megyei identitás erősítése	4	1 227 000 000	4	1 227 000 000	4	1 227 000 000

Integrált Területi Program 2021-2027

Az Integrált Területi Program 2021-2027 dokumentum jelentősége, hogy a területi szereplő vármegyék, a stratégiai tervezési dokumentumokból levezetett elsődlegesen területi célok megjelölése és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) forráskeret felosztása mellett tartalmazza a TOP Plusz keretében alkalmazandó Területi Kiválasztási Kritérium Rendszert. A vármegyék a teljes tervezési, végrehajtási és monitoring feladatot a Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Irányító Hatósággal szoros együttműködésben végzik.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye 2021-2027-es időszakra vonatkozó előzetes Integrált Területi Programjának 1.0 verzióját a megyei közgyűlés 48/2021. (VI.28.) számú önkormányzati határozatával fogadta el. A Kormány által a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében megvalósuló Előzetes Integrált Területi Programok jóváhagyásáról szóló 1658/2021. (IX.24.) Korm. határozatában elfogadásra került többek között megyénk Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027 is. A TOP Plusz országos keretösszege növekedett. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye forráskerete az indikatív 151 519 000 000 Ft-ról 166 298 000 000 Ft-ra emelkedett (146,184 milliárd ERFA Plusz, 20,114 ESZA Plusz forráskeret). A Vármegyei Közgyűlés 2023. márciusában tárgyalta Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Integrált

Területi Programja 2021-2027 (2.0. verzió) dokumentumát, melyben vármegyénk kizárólag saját felhívásai keretösszegére vonatkozóan rögzíthetett indikátorvállalást.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye esetében elkülönített forrásfelhasználási mód kapcsolódik minden fejlesztési célterülethez és a kiemelt kedvezményezettekhez. A vármegye által meghatározott forrásfelhasználási módok a következők:

Forrásfelhasználási módok
Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási mód
Földrajzi célterület forrásfelhasználási mód (I.): Szatmár-Beregi fejlesztési térség
Földrajzi célterület forrásfelhasználási mód (II.): Nyírségi fejlesztési térség
Földrajzi célterület forrásfelhasználási mód (III.): Tisza-menti fejlesztési térség
Földrajzi célterület forrásfelhasználási mód (IV): Nyíregyházi nagyvárosi településeggyüttes
Kiemelt kedvezményezett forrásfelhasználási mód
Fejlesztési cél: aktív turizmus fejlesztése forrásfelhasználási mód

A városhálózati adottságok alapján Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében az egyetlen nagyváros, Nyíregyháza Megyei Jogú Város került kijelölésre az ERFA rendelet 11. cikkelye szerinti „fenntartható városfejlesztés” célterületként.

A TOP PLUSZ keretében Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében 2023-ban elérhető felhívások az alábbiak voltak:

- TOP_Plusz-1.3.2-23 Fenntartható városfejlesztés
- TOP_Plusz-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések
- TOP_Plusz-3.2.1-23 Fenntartható humán fejlesztések
- TOP_Plusz-3.3.3-23 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése
- TOP_Plusz-3.4.1-23 Fenntartható humán infrastruktúra
- TOP_Plusz-6.1.4-23 Aktív turizmus fejlesztése
- TOP_Plusz-6.2.1-23 Fenntartható versenyképes városfejlesztés.

A TOP Plusz keretében benyújtott pályázatok darabszámát, az igényelt támogatási összeg nagyságát, a hatályos támogatási szerződések darabszámát, valamint a kötelezettségvállalás értékét és a kifizetések összegét az alábbi táblázat mutatja be a palyazat.gov.hu adatai alapján.

Felhívás címe		Beérkezett pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás összege (Ft)	III által támogatott projektek (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Hatályos támogatási szerz. száma (db)	Kötelezettségvállalás (Ft)
1.1.1-21	Helyi gazdaságfejlesztés	17	8 048 338 317	10	3 668 897 599	10	3 668 897 599
1.1.3-21	Helyi és térségi turizmusfejlesztés	29	10 786 077 546	20	6 632 936 037	19	6 141 226 097
1.2.1-21	Élhető települések	84	39 810 892 713	44	20 928 350 776	44	20 928 350 774
1.2.2-21	Szociális célú városrehabilitáció	10	1 975 933 755	5	851 263 104	3	528 531 731
1.2.3-21	Belterületi utak fejlesztése	104	12 528 487 966	55	7 485 975 847	55	7 485 975 847
1.3.1-21	Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	1	80 000 000	1	80 000 000	1	80 000 000
2.1.1-21-SB1	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	57	9 390 330 597	39	7 047 302 556	39	7 047 302 556
2.1.1-21-SB2	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	2	750 000 000	2	750 000 000	2	750 000 000
2.1.2-21	Fenntartható energiahatékonyság	11	3 091 854 161				
3.1.1-21	Vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések	1	7 450 000 000	1	7 450 000 000	1	7 450 000 000
3.1.2-21	Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)	12	1 954 819 986	12	1 954 819 986	10	1 616 878 391

Felhívás címe		Beérkezett pályázatok száma (db)	Igényelt támogatás összege (Ft)	IH által támogatott projektek (db)	Megítélt támogatás (Ft)	Hatályos támogatási szerz. száma (db)	Kötelezettség vállalás (Ft)
3.3.1-21	Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	38	11 739 059 056	15	5 010 786 367	15	5 010 786 367
3.3.2-21	Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	33	9 131 486 304	16	3 887 688 775	16	3 887 688 775
6.1.2-21	A 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	4	15 311 000 000	4	15 311 000 000	4	15 311 000 000

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Önkormányzati Hivatal tevékenysége

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 3/2023. (II.24.) önkormányzati rendelet szerint a vármegyei önkormányzat szervezetének része a Hivatal, ami jogi személyiséggel rendelkező, önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. A Hivatalt a közgyűlés döntései szerint és saját önkormányzati jogkörében a vármegyei közgyűlés elnöke irányítja, és a vármegyei jegyző vezeti.

Az Mőtv. alapján a vármegyei önkormányzat a következő kötelező feladatokat látja el:

- területfejlesztés,
- területrendezés,
- vidékfejlesztés, és
- koordinációs feladatok.

A Hivatal belső szervezeti egységei nem jogi személyek. A belső szervezeti egységeket a vármegyei jegyző által kinevezett vezetők vezetik. A jelenlegi szabályozás szerint, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 81. § (4) bekezdése alapján a közgyűlés elnökének egyetértése szükséges a Hivatal valamennyi köztisztviselője, alkalmazottja kinevezéséhez, bérezéséhez, vezetői kinevezéséhez, felmentéséhez és jutalmazásához.

A Hivatal feladatellátásához a megfelelő személyi feltételek a 2023. évben is biztosítottak voltak.

Szervezeti egység megnevezése	létszám
Vármegyei Jegyző	1 fő
Koordinációs és Jogi Kabinet	8 fő
Pályázati és Projekt Osztály	9 fő
Költségvetési és Üzemeltetési Osztály	6 fő
Vármegyei Főépítész	1 fő
Projekteken dolgozók (Paktum, Identitás)	7 fő

A Pályázati és Projekt Osztályon 2023. november 24-én 9 fő köztisztviselő (az osztályvezetővel együtt) volt állományban. Az osztályt osztályvezető vezeti. Az osztályon a zökkenőmentes munka személyi feltételei adottak.

A Pályázati és Projekt Osztály sokrétű tevékenységi köréből kiemelendők az alábbiak:

- ellátja a vármegye önkormányzata hatályos és vonatkozó jogszabályi rendelkezéseken alapuló kötelező és vállalt feladatai teljesítése során felmerülő TOP projektek végrehajtásából fakadó feladatokat a TOP-5.3.2-17-SB1-2018-00001, valamint a TOP-5.1.1-15-SB1-2016-000001 és TOP-5.1.1-15-SB1-2020-000002 azonosítószámú projektek kivételével,
- közreműködik a 2021-2027 közötti támogatási időszakra vonatkozóan a vármegye önkormányzatára háruló fejlesztési feladatok ellátásában,
- gondoskodik a belső szervezeti egység feladatkörével kapcsolatos közgyűlési és bizottsági előterjesztések szakszerű elő-, illetve elkészítéséről, a döntések végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásáról,
- koordinálja, szervezi a vármegye önkormányzata nemzetközi kapcsolatait, ezzel összefüggő tevékenységét,
- figyelemmel kíséri a pályázati kiírásokat a vármegye önkormányzata és a hivatal működésének támogatása érdekében projektjavaslattal él az elnök és a vármegyei jegyző felé; indokolt esetben kidolgozza és pályázzá fejleszt a javaslatot.

A Hivatal munkatársai, s ezen belül a Pályázati és Projekt Osztály munkatársai projektmenedzsmenti feladatokat látnak el a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 19. § f) pontja alapján a települési önkormányzatok felkérésének megfelelően. Több mint 100 projekt menedzselésében vett részt a Pályázati és Projekt Osztály.

A 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet és a kapcsolódó Elszámolási Útmutató (2021-2027 programozási időszak) alapján a Hivatal jelenleg több mint 20 projekt esetében lát el menedzsmenti feladatokat, önkormányzati együttműködésben.

A kezelt projektek közül kiemelkedik a 7,450 milliárd forint költségvetésű TOP_Plusz-3.1.1.-21-SB1-2022-00001 azonosítószámú – a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatallal konzorciumi együttműködésben megvalósítandó foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési projekt (Paktum Top Plusz).

A Vármegyeháza történelmi épületének energetikai korszerűsítését célozza az a két nyertes projekt, amelynek finanszírozását a TOP_Plusz adja, együttes költségvetésük 750 millió forint. A két projekt kedvezményezettje az Önkormányzat és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal.

Az Önkormányzat és Hivatala számos nemzetközi projektet is megvalósít, melyek állásáról rendszeres tájékoztatást kap a Közgyűlés. A Hivatal nagy infrastrukturális határon átnyúló projekt vezető partneri szerepét is ellátja. Az EASYDOOR ROHU 456 projekt tervezett - több konzorciumi partnerrel megvalósított - több mint 12 millió Euro költségvetéséből a Vármegye Önkormányzata 16 helyszínen valósított meg infrastrukturális beavatkozást vállalt projektrészének megfelelően, mintegy 4,8 millió Euro összeg hitelesítése mellett.

Statisztikailag mintegy 15 milliárd forint értékű TOP és TOP Plusz finanszírozta projektportfóliót kezeltünk.

A 2023. év kiemelt feladata volt a 2021-2027-es időszakra vonatkozó vármegyei integrált területi program módosítása, melyet a Kormány a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében megvalósuló integrált területi programok elfogadásáról szóló 1196/2023. (V.15.) Korm. határozatával hagyott jóvá.

Európai Területi Társulás

Egyedülálló kezdeményezésként egy nem EU tagország részvételével, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, Kisvárdai Város Önkormányzata, és a Kárpátalja Megyei Tanács (Ukrajna) létrehozta a Tisza Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulást (ETT), melyet a 2015/S 227-414191 szám alatt regisztráltak, s a Külgazdasági és Külügyminisztérium 19. sorszám alatt vette nyilvántartásba.

A Tisza ETT 2015. októberi alapítását követő hónapokban kidolgozott stratégiája mentén végzi tevékenységét, és valósít meg olyan projekteket, melyek a határ menti régiók legfontosabb közös problémáinak megoldását segítik, helyi és európai finanszírozási források bevonásával.

A célok elérése érdekében az elmúlt évek során számos rendezvény, találkozó került megszervezésre annak érdekében, hogy közelebb kerüljenek egymáshoz az együttműködésben érdekelt felek számos szakterületen.

Az egyik legkiemelkedőbb eredmény, hogy a Tisza ETT vezető partnerségével két fontos projekt részesült támogatásban a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együttműködési Program 2014-2020 keretében.

A „*Természeti források revitalizációjának környezeti vizsgálata Aknaszlatinán a Felső-Tisza-medence további szennyezésének megakadályozása érdekében egy átfogó monitoring rendszer kialakításával*” (REVITAL I) projekt 2019. szeptember 1-én indult, tervezett költségvetése 1 075 817,58 EUR. A pályázat az Európai Bizottság Tanácsadói Küldöttsége által készített tanulmány javaslati alapján került kidolgozásra, amely pályázat előkészítését a Külgazdasági és Külügyminisztérium Duna Régió Stratégia Miniszteri Biztosi Titkársága támogatta, és a megvalósítását azóta is folyamatosan segíti.

Az átfogó célkitűzés a szennyezés csökkentése és a Tisza természeti erőforrásainak megőrzése az aknaszlatinai bánya területének és környezetének javításával és a környezet fenntartható használatának megerősítésével a határövezetben. A projekt gyakorlati részéről (adatgyűjtés, felmérések stb.) olyan történelmi hagyományokkal és magas szintű szakmai ismeretekkel, tapasztalatokkal rendelkező intézmények, projekt partnerek gondoskodnak, mint a Miskolci Egyetem, a Kassai Műszaki Egyetem, Ukrajna Nemzeti Tudományos Akadémia Földtudományi Intézete. Fontos Aknaszlatina Önkormányzatának szerepe is a helyismeret és felelősségvállalás miatt. A romániai Máramarossziget Önkormányzata területi hatással van a tervezett projekt végrehajtására, és nagy tapasztalatokkal rendelkezik az EU által finanszírozott projektek megvalósításában.

A másik támogatásra kiválasztott infrastrukturális (LIP) pályázat - Zero Waste. Zéró Hulladék: Elmélet és gyakorlat mindenki számára a határon átnyúló régióban - az egyik legégetőbb határon átnyúló probléma, a szilárdhulladék kezelésének kérdését célozta meg.

Magyar-magyar kapcsolatok

A Vármegye Önkormányzata számára a magyar-magyar kapcsolatok fenntartása, bővítése, erősítése prioritás, beleértve az anyaország és a határon túli szórvány magyarság és a tömb

magyarsággal való kapcsolattartást. Rendszeres kapcsolatban állunk a kárpátaljai magyar közösség, települések képviselőivel, akikkel konkrét projektek mentén is gyakran egyeztetünk. A Kárpát-medencei önkormányzati vezetők találkozójának szervezésében aktív szerepet vállalunk. Erdélyi partnereink közül kiemelendő a Szatmár, Hargita, Kovászna, és Beszterce-Naszód megyékkel kialakított és jól működő testvérmegyei kapcsolataink. Fontos szerepet játszik ezekben az együttműködésekben a közös természeti és kulturális örökségünk megőrzése, megjelenítése.

II.

Területrendezés

A települések rendezési terveinek a vármegyei területrendezési tervvel összhangban kell lenniük, tehát a Vármegyei terv a települések rendezési tervein keresztül érvényesül. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint a Vármegye Önkormányzata területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A területrendezési feladat keretében kell elkészíttetni vagy módosíttatni a vármegye területére a területrendezési tervet. A jelenleg hatályos tervet a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés, a „Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye területrendezési szabályzatáról, térségi szerkezeti tervéről és térségi övezeteiről” szóló Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Közgyűlés 9/2023. (II. 24.) önkormányzati rendeletével (MTrT) hagyta jóvá.

2023. évben az MTrT módosítására kérelem nem érkezett, így a Vármegyei Közgyűlésnek rendeletmódosítás tárgyában döntenie nem kellett. 2022. évtől a jelkulcsok módosítására, a vármegye Térségi Szerkezeti Terven nem szereplő egyedi építmény területi elhelyezéséhez elegendő becsatolni a kérelmezőknek a Sz.-Sz.-B. Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Iroda határozatát, melyben a térségi terület-felhasználási engedélyt megadja. (a területrendezési hatósági eljárásokról szóló 76/2009. (IV.8.) Korm. rendelet).

Az elmúlt évben 44 település vonatkozásában terjesztettek be véleménykérést településrendezési terv módosítására az önkormányzatok. Néhány település két vagy több alkalommal is módosította a tervét és volt, ahol többlépcsős véleményezési folyamat zajlott le. A betervezésnél többnyire kisebb mértékű tervmódosítások történtek, de előfordult, hogy a teljes közigazgatási területre vonatkozó felülvizsgálat is megtörtént. Ez a véleményezési szám csökkenést jelent a tavalyi év – 59 település – adatát figyelembe véve. A véleményezés tapasztalatait összegezve továbbra is

megállapítható, hogy a vármegyei területrendezési terv előírásai érvényesülnek a településrendezési tervekben és a Településfejlesztési Konceptióban és Integrált Településfejlesztési Stratégiában.

Az Országgyűlés a 2023. december 12-i ülésnapján fogadta el a magyar építészetéről szóló törvényjavaslatot. Az elfogadott a jelenlegi építési törvények és jogszabályok rendszerét értelmezi újra, lefektetve a kormány kiemelt céljait és építészeti alapelveit, melyek között megtalálható többek között a tájépítészet szerepének erősítése, a kiszámítható településtervezés elősegítése, vagy a polgári jó ízlés elve.